Doanh Vệ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NĂM THỨ TÁM — SỐ 361

DÉPOT LÉGAL

MỖI SỐ MỘT CẮT (0$10)

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 2799

NGÀY 15 THÁNG 5 NĂM 1924

ĐỖ-VĂN-Y
TỔNG-LÝ

Giá bán nhựt trình AN-HÀ
Trọn năm.....5$00
Sáu tháng.....3 00

Giá bán riêng nhựt trình L'APPEL
Trọn năm.....6$00
Sáu tháng.....4 00

Giá bán chung hai bổn
Trọn năm.....10$00
Sáu tháng.....6 00

AN-HÀ-BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NGỮ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG — Boulevard Delanoue — Cantho

PHẠM-KÝ-XƯƠNG
CHỦ-SỰ

Về việc mua bán hay là mua nhựt-trình hay là gởi bài đăng báo xin đề thơ cho M. Đỗ-văn-Y

Lúc mua báo xin các ngài chiếu cố, gởi số tiền luôn, bổn-quán lấy làm thâm cảm.

TRONG MÙA HẠ LÀ MÙA
nóng-nực phải cẩn-thận phép vệ-sanh cho lắm

Trong một năm 4 mùa, mùa nào cũng nên giữ cách vệ-sanh, mà nhứt là trong mùa hạ (hiện thời bây giờ đây) chúng ta cần phải cẩn thận vệ-sanh cho lắm. Vì bởi xứ ta là một xứ ở gần giáp nhiệt-đạo, khí hậu sanh với mấy xứ ở miệt Ấ-Độ-dương nầy, thì cái nhiệt-độ lên nhiều hơn. Lại lúc nầy chính là lúc hết xuân sang hạ, thời tiết đổi thay, khí trời nóng nực khó chịu, các chứng bịnh độc, bịnh truyền nhiễm thừa cơ phát hiện, thường khi là bịnh trái-dống, bịnh thiên-thời, bịnh rét nổi lên sát hại nhơn dân; mà nhứt là ở những nơi thành phố lớn, người đông đất hẹp thì sự nóng-nực và bịnh độc lại càng kịch-liệt hơn nữa. Bởi mấy chỗ nầy hay tích-tụ những nhiệt khí, thấp-khí, uế-khí mà gây nên các chứng bịnh hiểm nghèo đó.

Phần nhiều người mình chưa thấu hiểu phép vệ-sanh mà ngăn ngừa mấy chứng đó, cứ để thừa cơ là tại hung-niên chúa-ôn xuất thế, dịch-lệ hành binh, phải mau mau đi rống nhan, rống đèn, lập đàng làm chay, sắm tàu, ghe, cờ, lọng, gươm, giáo, his, mão, giấy tiền vàng bạc, mà tống bái mấy ông ác thần, mới là khỏi bị cái tử-nạn đó.— Ôi! thánh thần là bực thanh liêm, vô tư, nếu ta làm như vậy là ta sử cho thánh thần thọ của hối lộ, hà thánh thần có bằng lòng chăng ?!!!

Vậy chúng ta muốn phòng bị tránh cho khỏi vướng các chứng bịnh truyền-nhiễm ấy, thì phải ăn ở cho hợp cách vệ sanh; phải noi theo cách ăn ở sạch-sẽ của người Âu-châu. Ăn ở sạch-sẽ, nhà cửa khô-ráo, ăn có độ, uống có chừng, là biết giữ cách vệ-sanh. Phàm người biết giữ cách vệ-sanh, biết cẩn thận trong việc ẩm thực, thì cũng được chắc ý khỏi lo sợ các chứng bịnh độc, dầu có vương nhằm, thì cũng là lấy lất dễ trị, không khi nào mà khó tiếm phương bổ cứu như mấy người không biết phép vệ-sanh, để ở ất bịnh vào mình thì càng ngày càng nặng, khó mà kéo lại cho được.

Sinh làm con người ở đời, nếu xét ra thì cảnh khổ lật bình cứ đeo-đuổi theo mình chẳng khác nào cái nạn đạo tặc. Thật là gớm sợ thay....! Vậy ta giữ phép vệ sanh là ta phòng bị lúc tật bịnh chưa phát, cũng như ta lập thế phòng bị thủy hỏa đạo tặc lúc chưa có. Nếu ta không biết phép vệ sanh để đợi lúc đau mới tiếm thầy uống thuốc thì khác nào ta đổ khi lửa cháy mới chữa, trộm cướp đến phá nhà bừa tố lấy đồ, ta mới chạy thưa với làng hoặc sở tuần-thành đến cứu, thì chẳng là muộn lắm ra!

Phép vệ-sanh chính là một phương-châm để gây thành cái hạnh phúc cho nhân loại. Các nước bên Âu-Mỹ hiện thời người ta đang náo-nhiệt hầm mộ phép vệ sanh lắm. Họ nhờ sự vệ sanh mà thân thể được cường tráng, nhân chủng được bạo lực, càng ngày được trí khôn ra nhiều mới phát minh thêm được khoa học mới, mới khoáng trương được công nghệ hay mà gây dựng những cơ-sở phú cường trong nước.

Người Anh-quốc có nói: "phép vệ-sanh là một phương thuốc bổ cho dân mạnh nước giàu" bởi thế nên trong nước Anh người ta quí trọng cuộc thể thao vệ-sanh lắm.

Xứ ta, từ ngày nhờ ân-huệ của Đại-pháp đem truyền bá hột giống văn-minh ở Âu-châu, mới được nghe nói tiếng "vệ-sanh", nhưng cái tiếng nầy nghe ra dường như "khẩu-đầu-ngữ", nói vệ sanh coi thật là nhiệu, song xét lại số người Việt-Nam ta thiệt hành vệ sanh thì chẳng được bao nhiêu. Chớ chi: phép vệ sanh mà thiệt hành được ở xứ ta từ thành thị chí thôn quê, thì các chứng bịnh lao-lực, bịnh truyền nhiễm có lo chi mà không tránh khỏi được.?

Thiết tưởng; vệ-sanh là một khoa học rất hữu ích chung cho nhân-loại trên mặt địa cầu nầy, ai nấy cũng nên học phép vệ sanh để bảo dưỡng thân thể của mình cho được khương cường tráng kiện; nhứt là lúc nầy là mùa hạ, trời nóng-nực, các loại vi-trùng thừa cơ nhiều hại truyền nhiễm bịnh độc cho nhơn dân, thì cái phép vệ-sanh ở lúc nầy lại càng cần dùng hơn hết mới ngăn ngừa các tai nạn tật bịnh được cho.

P. B. Đ.

Phép biên chép sổ sách đối với thương giới xứ ta

Lúc tôi ở Sàigòn tôi thường đi lại với các bạn thương gia Annam ta và tôi có lãnh làm sổ-sách cho nhiều người. Tôi thấy phần nhiều người buôn-bán xứ ta làm sổ sách không được rành rẽ, mỗi người làm theo mỗi ý, không có thể cách nhứt định gì. Tôi thấy như vậy tôi có soạn một bài khảo về vấn-đề làm sổ sách, đăng vào báo Công-Luận khi bạn tôi là ông Nguyễn-hảo-Vĩnh còn làm chủ-bút tờ báo ấy. Đăng mới vừa được vài chương kế tôi phải về Cầnthơ lãnh quyền tổng-lý nhà ấn-quán và tờ báo An Hà cho nên bài khảo ấy tôi lại đăng tiếp trong An-Hà-Báo. Tôi thấy nhiều người thương-gia trong Nam ngoài Bắc viết thơ tăng rằng bài khảo của tôi có thể giúp ích cho thương giới Annam được và khuyên tôi hãy gắng công làm tiếp cho trọn bài. Lúc ban đầu tôi tưởng làm thử coi ra thế nào mà sau tôi thấy bài khảo được nhiều người hoan-nghinh, tôi lên xin phép bổi Khuyến học Cầnthơ mời ôm các bạn thương-gia trong châu-thành đến nghe tôi giảng-giải về nghề làm sổ-sách. Thính-giả đến nghe rất đông-đủ, nhứt là ông Trần-thành-Long là chủ hàng xe hơi ở Cầnthơ thì lấy làm thích lắm.

Tôi thấy nhiều người buôn-bán công nhận rằng nghề biên-chép sổ-sách là một nghề rất cần, cho nên tôi bèn đem bài khảo của tôi in ra sách đặng rộng đường truyền bá trong thương-giới ta. Sách đề là "Phép-biên-chép sổ-sách buôn-bán" in mới vừa xong hôm ngày 10 Mai 1924 nầy, dày được 89 trương in rất kỹ-lưỡng và có nhiều kiểu-mẫu coi rất dễ hiểu.

Tôi tưởng người buôn-bán Annam ta ai cũng nên đọc sách nầy cho biết cách-thức làm sổ-sách, vì buôn-bán mà không hiểu biết làm sổ-sách thì chưa đủ tư-cách một người thương-gia đời nay.

Đỗ-văn-Y.

Sách nầy có trữ bán tại An-Hà ấn quán Cầnthơ. Giá mỗi cuốn 1$. Mua sỉ từ 20 cuốn sắp lên sẽ cho huê hồng 20%.

KHẢO VỀ PHÉP BIÊN CHÉP SỔ SÁCH TRONG NHÀ BUÔN
(TIẾP THEO)

(Xem AN-HÀ từ số 337)

(1)

Tủ bạc

Thâu — Xuất

1921				1921			
Mars	31	Tiền vốn (xuất)	1 5400$00	Mars	31	Hàng hóa (thâu)	1 956.20
	»	Hàng hóa (xuất)	2 300.44		»	Sở phí (thâu)	» 38.90
	»	Lời lỗ (xuất)	» 80.36		»	Đồ từ khí (thâu)	2 501.70
	»	Các mối mua hàng chịu (xuất)	» 115.00		»	Các chủ bán hàng chịu (thâu)	3 336.00
					»	Sở phí (thâu)	3 61.50
							1894.30
						Các khoản phụ trái (thâu) đặng khóa sổ chung niên	4001.50
			5895.80				5895.80
Avril	1	Các khoản phụ trái (xuất) đem sổ chi tồn qua năm mới	4001.50				

(20)

Tiền vốn

Thâu — Xuất

1921				1921			
Mars	31	Các khoản Tư sản (xuất) đặng khóa sổ chung niên	5458$71	Mars	31	Tủ bạc (thâu)	1 5400.00
					»	Lời lỗ (thâu)	58.71
			5458.71				5458.71
				Avril	1	Các khoản Tư Sản (thâu) đem sổ chi tồn qua năm mới	5458.71

(23)

Hàng hóa

Thâu — Xuất

1921				1921			
Mars	31	Tủ bạc (xuất)	1 956$20	Mars	31	Tủ bạc (thâu)	2 300.44
	»	Các chủ bán hàng chịu (xuất)	3 670.00		»	Các mối mua hàng chịu (thâu)	3 236.25
						Các khoản phụ trái (thâu) đặng khóa sổ chung niên	1089.51
			1626.20				1626.20
Avril	1	Các khoản phụ trái (xuất) sổ chi tồn đem qua năm mới	1089.51				

(35)

Sở phí

Thâu — Xuất

1921				1921			
Mars	31	Tủ bạc (xuất)	1 38$90	Mars	31	Lời lỗ (thâu)	100$40
	»	Tủ bạc (xuất)	3 61.50				
			100.40				100.40

ĐỖ-VĂN-Y

(Sau tiếp theo)

Trung-châu lữ quán
(HOTEL CENTRAL)

Kính trình Lục-châu quí khách rõ:

Ngày 1er Janvier 1924 rồi đây, chúng tôi có mở một nhà khách-sạng hiệu là: « Trung-Châu lữ-quán » (Hôtel Central) tại đường Boulevard Delanoue, giữa châu-thành Cantho, chỗ nhà in cũ. Nhà ngủ chúng tôi cao-ráo, sạch sẽ, ở nhằm chỗ thanh vắng, êm tịnh và trúng vào trung ương châu thành.

Phòng thì rộng-rãi, mát-mẻ, nhà tiêu nhà tắm, nhà bếp thảy đều tinh-khiết, vén-vang; giường nệm, drap, cũng là khăn bàn áo gối trong phòng thường giữ-gìn sạch sẽ. Lại trong mỗi phòng có đặt ống dẫn nước cho tiện bề quí khách rửa ráy. Phía sau có chỗ để xe hơi.

Phòng chúng tôi làm thiệt là kỹ lưỡng, quí vị hành khách đến ở sẽ được mọi bề thuận tiện, tưởng không đâu bằng. Xin quí khách đến ở một lần thì rõ.

Hãy nhớ lời nầy

Đồng-bang đã biết rõ gạch ngói của chúng tôi thiệt tốt. Nhưng mà có nhiều vị dợi tới chừng cất nhà mới mua.

Vậy xin từ rày về sau làm ơn, trước khi cần dùng ngói gạch, hãy viết thơ cho hay; cùng cực ai xài gấp chúng tôi cũng ráng chở cho kiệp vậy.

Gạch ngói tốt thượng hạng.

Xin Đồng-bào quan cố, chẳng giám hàn mãc.

Đặng-văn-Cưiu
Propriétaire à Trâu

Văn uyển

Cảm tác Lăng mẫu cang tâm.

Chiến quốc đương thì buổi nhiễu nhân.
Cang tâm Vương mẫu có ai bằng!
Bán-công nhơn đức cảm Vương thị (1)
Hạng-vô mưu dày bắt mẹ Lăng.
Ba thước lụa điều gìn thừa chỉ.
Một lòng son sắc giữ bền sắc.
Tấn cung đau tiếc thân quân vận.
Thiên cổ anh hùng tiếng sáng vang!

Vọng cố hương

Mây trắng một vừng cuộn cuộn bay.
Chiên đường lần đếm mấy nhiêu ngày.
Tha hương chạnh nghĩ đau lòng bấy.
Tử lý trông càng xót dạ thay,
Hoài chử cù lao thêm tủi phận.
Cầm câu cúc dục hồ thân nầy.
Rập mong treo ấn mà thần tỉnh.
Họa có đền bồi chút mảy may.

Thông lưu giang: Thiện-Lâu

(1) Vương thị là Vương Lăng đời Hán.

Sự thong thả thất dụng của người Annam trong đạo sanh tài

Mỗi người đều thong-thả muốn làm hay là không làm chi thì tự ý. Miễn là sự ta làm, hoặc sự ta không làm, không hại ai thì thôi.

Tôi muốn làm giàu thì tự ý. Miễn là tôi dùng cách nào cho nó của mà không hại ai thì thôi.

Tôi X muốn nghèo mạc thì tự ý. Miễn là sự nghèo của nó chẳng hại đến ai thì thôi.

Ấy vậy cái thong thả là luật tự nhiên để cho mọi người tự ý dụng thân, dụng của, làm sao thì dụng, miễng là chẳng phạm sự thong thả của kẻ khác thì thôi.

Cái thong thả là một cái đồ rất quí. Sanh độ quí ấy nếu ta thất dụng thì chẳng những nó ra hèn, mà lại nó còn hại. Món phẩm thực ngon ấy, nếu ta thất dụng thì nó ra dở mà nó còn làm bịnh cho ta.

Ví như một ngọc ta chẳng dùng mà đeo tay, đặng cho ngộ cái tay, ta lại dùng mà nhét vô con mắt ta thì ta phải đau con mắt phải bịnh phải đuối. Ấy là thất dụng một món đồ báu.

Phẩm thực ngon, là như đường, ăn ngọt miệng lắm: ai ai cũng ưa đường; từ con nít đến người già, món đường là món dùng làm vui miệng: Nhưng mà nếu ta ăn quá độ những đường, sớm mơi đường, trưa đường, đầy bụng đường thì ta phải đau phải bịnh, bởi sự thất dụng.

Món chi quí báu, ngon ngọt cho mấy mà thất dụng thì trở ra hại.

Cái thong thả trong đạo sanh tài, là một món rất quí báu cho người Annam ta, đặng dựng lập cơ-nghiệp, tại ta thất dụng, nên cơ nghiệp lớn to xứ ta thì về tay người tha bang, vì người ta biết cách dùng cái thong thả trong đạo sanh tài, còn ta thì dùng cái thong thả trong đạo sanh tài mà hại thân hại của..... mà phá nghiệp,

Người ngoại bang đến xứ ta, thì bị thuế nặng hơn ta; tại sao mà những người ấy ở xứ ta được và làm nên sự nghiệp đồ sộ được. Ta hãy đến Chợ-lớn Sàigòn thì ta sẽ thấy rằng sự nghiệp của người ngoại bang, lập trong nơi ấy là đồ sộ biết bao? Còn sự nghiệp của ta ra thế nào. Thử xem trong lục tỉnh.... có sự nghiệp Annam nào lớn bằng Nam-long chăng?

Tại sao người ta lập sự nghiệp lớn được? Tại người ta biết dùng cái thong thả trong đạo sanh tài.

Người ta biết dùng cái thong thả trong sự muốn làm, và trong sự không muốn làm. Người ta biết dùng cái thong thả trong sự muốn làm, đặng làm việc thương mãi, đặng làm việc kỹ nghệ đặng làm việc học nghề kia nghiệp nọ đặng hành nghề đặng đặng làm ra sanh tiền bạc của cải.

Người ta biết dùng phép thong thả trong sự không muốn làm, đặng không làm, sự hư thân hoại thể trong việc ham ăn hốc uống, không làm sự phá cửa hại nhà trong việc hoang dâm sa-đắm; không làm sự khuynh nguy cơ nghiệp trong việc mê cờ mê bạc.

Còn ta, ta có biết dùng phép thong thả như người vậy chăng? Ôi! tôi thấy nhiều người trong đám thanh-niên Annam là đám để cho nước Annam trông cậy về hậu nhựt, rất thất dụng phép thong thả. Các ông thanh-niên ấy nói rằng các ông tự do. Muốn làm thì làm! Tôi nghe vậy mắng quá. Ngờ là các ông đã nhiễm văn-minh nhiều rồi thấu chữ tự do hơn chúng tôi là phe cũ, là người quá thì rồi; nên chúng tôi trông cho các ông thanh niên ấy, dùng chữ tự-do đặng cứ nhi cho xứng đáng phận nam nhi trong trường tài-lợi thế-giao. Chúng tôi chăm mắt lóng tai đặng biết các ông ấy làm đi gì! Than ôi! Chúng tôi nghe mà không chán lỗ tai nghe! Chúng tôi thấy mà không đành tin chắc là con mắt chúng tôi thấy, vì các ông thanh niên «Tự-do» ấy làm nhiều đều chúng tôi không ngờ được.

Nhiều ông tự-do ấy dùng phép thong thả trong sự muốn làm, mà làm chi? Mà làm truyện hoang đàn để phá hại Phong hóa nước nhà; mà làm sự hư thân hoại thể trong việc ăn uống; mà làm sự phá cửa hại nhà trong sự phóng tứ buông lung, mà làm sự khuynh nguy cơ nghiệp trong việc xa xỉ bạc cờ.

Các ông ấy dùng phép thong thả, về sự không muốn làm đặng không làm chi? Đặng không làm nghề thương mãi, không làm kỹ nghệ, không học nghề kia nghiệp nọ, ngõ có hành nghề-nghiệp ấy mà lập thân; đặng không làm cho sanh tiền bạc của cải, đặng không giúp đỡ cho cha mẹ trong nghề nghiệp canh nông.

Ôi! nói đến đây mà riêng đau lòng cho sự thất dụng phép thong thả. Người tay làm hàm nhai, dụng phép thong thả muốn làm chi thì làm, đặng làm được mấy chiêm uống rượu hết mấy chiêm, làm mấy cắt uống rượu hết mấy cắt, con đói, vợ rách, mình lang thang nào kể. Người ấy dùng phép thong thả muốn làm chi thì làm, đặng làm cu-li, đặng kéo xe kéo, được mấy cắt thì đà hút á-phiện hết mấy cắt. Ai có nói hơn thua phải chẳng thì trả lời rằng: Đời-Tây, thong thả, ai làm chi thì làm! Tức tối thay! Thiệt người Langsa nào biểu ta dùng cái thong thả ấy mà uống rượu, mà hút á-phiện mà làm cho hư hại thân thể, mà làm cho hư hại giống dòng. Tại ta thất dụng cái thong thả chớ! Ta hãy coi người Langsa dùng cái thong thả thế nào? Người Langsa có dùng cái thong thả mà uống rượu như hũ chìm như ta vậy không? Người Langsa có dùng cái thong thả mà hút như ống khói tào như ta vậy chăng?

Đến đổi người Trung-Huê! các người ấy đến xứ ta hưởng nhờ lực thong thả xứ ta. Những người ấy có uống rượu vô độ như ta vậy không? Ta có thấy người Trung-Huê ghé quán rượu, xin năm bảy chiêm, mua một ly rượu trắng bưng uống như uống nước lạnh, rồi nhăn mặt nhiều mày, khò khè vậy không? Nhưng mà ta thấy người Trung-Huê dùng phép thong thả trong đạo sanh tài mà dựng tiệm rượu, đặc rượu trắng mà bán cho ta uống!

Ôi! Người là ai! Ta là ai!. Sao người dùng phép thong thả mà làm rượu, và không uống rượu ấy. Còn ta lại dùng phép thong thả mà uống ụt ụt rượu ấy. Nai lưng đi làm cu-li kéo xe kéo, dem tiền nạp cho mấy quán rượu, mấy tiệm thuốc á-phiện.

Ai bắt bớ ta phải uống rượu, hút á-phiện. Ai bắt bớ ta phải đóng thuế cho quán rượu, quán á-phiện. Ai bó buộc ta phải theo hoài cái ghiền rượu, ghiền á-phiện? Ai biểu ta đừng bỏ rượu, á phiện: Tại ta không có chí. Nếu ta có chí, có lòng mạnh mẽ thì ta sửa ta được. Ta tự nhiên thong thả không uống rượu, không hút á-phiện được. Bởi ta quấy dụng, thất dụng phép thong thả, nên ta bị bịnh rượu bịnh á-phiện mà phải làm nô lệ cho quán rượu, quán á-phiện. Ta hãy mở con mắt ra mà coi chớ người làm rượu có ghiền rượu không? Và người làm á-phiện có ghiền á-phiện không? Đời nào có. Mấy người ấy biết độ của họ làm ra đó là thuốc độc nên họ đời nào dùng đến. Chính có ta ham uống ham hút mà ta bị thuốc độc ấy mà thôi. Vậy ta rõ ràng ta thất dụng sự thong thả lắm! Từ kẻ thanh-niên giàu có, đến người cùi lục gần già, xin hãy tỉnh tâm mà xét sự ta phải dùng cái phép thong thả ra làm sao. Ta chẳng nên để cái phép thong thả ấy trở lên cái xiềng cho ta, trong đường nông thương kỹ nghệ. Lai tỉnh bởi anh em. Lai tỉnh bởi anh em,

Ta phải biết dùng phép thong thả trong đạo sanh tài mà lập cơ nghiệp. Ta phải biết dùng phép thong thả trong đạo sanh tài mà làm cho nhà ta giàu có vững bền, đất ta có nghề có nghiệp nước ta càng ngày càng thạnh.

Hãy tỉnh hồn tỉnh-Tế hỡi anh em

K.M

Các sự lạ lùng trên da thân người

Trong một khoản mặt da độ chừng năm sáu phân vuông thì có ít nửa là hai ngàn bảy trăm cái lỗ chân long, tại có đó mà cho da có hơi ra hơi vô. Nếu có buổi bậm đóng nghẹt thì hơi khí xuất nhập sao đặng. Bởi đó nên xà-bong làm chè phải có bọt nhiều đặng để thấm vô chân long làm trôi sạch đồ dơ quê, mà làm cho nước da sạch sẽ trở nên tốt đẹp.

Savon Cadum

Fondée en 1918
CORDONNERIE — CHAPELLERIE
順 **THUẬN-THÀNH** 成
7 RUE DES CAISSES—HANOI
DIPLOME DE MÉRITE
Exposition des Beaux arts 1918
Concours Foire Hanoi 1922
CATALOGUE 1924 FRANCO SUR DEMANDE
Bán hiệu bán cả lánh và tbe, đủ các màu, mời các ngài chiếu cố.
Chủ-hiệu NGUYỄN-TIẾN-HÀM, kính mời

yếu đúi vãng vot
GÂY MÓN
Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ
Làm cho sung tức mẫn mạn, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trứ danh.
Nhiều máy hiệu hay thịnh hành viết vô các thư thiết cố tánh sáu. - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó.
Gửi chính tại Paris: DESCHIENS, 9 đường Paul-Bandry và các nhà bán thuốc.

Tân hôn

Tiếp được bổng thiệp của M. Trần-văn-Giáo ký-lục giúp việc nơi dinh quan Phủ chủ-quận Ômôn, gởi mời chiều 15 Mai đến dự tiệc mừng cho thầy, nhơn dịp lịnh từ của thầy định bề gia thất cho thầy. Rất cám ơn thầy ký Trần-văn Giáo có dạ hảo tâm, vậy xin tạm ít hàng cầu cho thầy loan phụng hòa minh, bách niên hảo hiệp.

Cánthơ PHẠM BÁ-ĐẠI

VIỆT NAM

Thanh niên hội

Hôm chúa nhật mới rồi, chừng một trăm người thanh-niên đã cùng ông Đốc Paul Monet, ông Chánh-hội-trưởng Nguyễn-hữu-Tài và ông Phó-hội-trưởng Võ-tam-Tập lên núi Ba-vì du-ngoạn đồn điền của ông Borel. Hội-viên đã nhờ hảo tâm của ông Mỹ-xuyên và ông Loupy, chủ sở vận-tải thuê được giá cực rẻ hai chiếc ô-tô cực to. Ông Borel tiếp đón hội V.H.T.N. thật là nhã-thận, rồi đưa hội-viên đi xem vườn giống cà-phê và các chuồng ngựa, bò, trâu, dê, lợn có chừng 3.000 con nuôi rất vệ-sinh cẩn-thận. Nhất là những giống vật lai Annam với các giống ấn-độ hay là Âu-châu thì khiến cho thanh niên lấy làm ích lợi hơn cả.

Ta nên nhận biết rằng hôm chú nhật đó rất nhiều các sinh-viên canh-nông cao đẳng Học-đường có dự cuộc du-ngoạn nầy. Thật là một cuộc du-quan khiến cho thiếu-niên Việt-nam được chứng kiến những cái kết-quả của người Pháp có nghị lực, có quả-quyết đã thành đạt được ở bên xứ ta và nhờ những phương-pháp ấy mà trở nên giàu có được đến như thế. Đến hồi 4 giờ chiều, hội-viên V. N. T. N. từ giã ông Borel có reo lên rằng: "Chúc ông Borel trường thọ!..."

Sau nầy, V. N. T. N. tại chỉ sẽ đăng một bài rất kỹ về cuộc du-quan nầy, sẽ in cả các bức ảnh chụp ở trên ấy nữa.

TỈNH CẦNTHƠ

Tổng Thành-trị

Ngày cử Cai-tổng hầu đến

Nhơn vì thầy Cai-tổng Thành-trị quí danh là Nguyễn-phi-Phụng đã hưu-trí nên mới đây có trát quan chủ-tỉnh Cánthơ dạy mấy làng trong tổng lập sổ thừa sai đã xong rồi. Ấy vậy ngày cử cai-tổng đã hầu đến đây, song chưa ắt là ngày tháng nào, nhưng mấy ông có thế lực trong tổng rộn rực hầu ra tranh cử đây. Nghe đâu cuộc tranh cử đây sẽ có 5 vị ra dự cử, mà ắt lại thì chỉ có 3 ông nầy nhứt quyết hơn hết. 1° là Thầy Nguyễn-vinh-Hiển ban biện đang quyền Cai-tổng, người ở Trà-côn, 2° là M. Nguyễn-đăng-Giới cựu hương sư ở Vĩnh-xuân, lại là lân lang của ông Nguyễn-phi-Phụng Cai-tổng hưu-trí; 3° là M. Đặng-tiến-Hinh cựu thông-ngôn đương kim xã-trưởng công ở Vĩnh-xuân.

Thật là 3 ông nầy toàn là người có tài năng, giàu có, và cũng là người có tên tuổi ở trong quận trong tổng của mình, bởi vậy nên cuộc tranh cử nầy sẽ kịch liệt lắm.

Nguyên trong tổng Thành-trị nay sáp nhập lại còn 5 làng là: Vĩnh-xuân, Tịnh thiện, Thuận-thới, Trà-côn, và Hựu-thành. Còn số thừa-sai thì được: 260 ngoài vị; thế thì số thừa sai cũng đã bốn bàn, song chưa biết nhơn tâm sẽ xu hướng về ông nào, để dọ kỳ lai kỳ sau sẽ thuật tiếp.

Hoàng điểu

Đổi chỗ ở

Kính lời cùng bạn cố giao và thân chủ trong các tỉnh hay: kể từ tháng Mars 1924. Văn phòng quan Trạng-sư DARTIGUENAVE (Henri) tại Mytho sẽ dời về Saigon, nơi đường Lagrandière số 18, gần dinh quan Phó-Soái.

Vì nghĩa thầy, trò, tôi cũng theo về Saigon giúp việc cho ngài.

Vậy như quí khách cùng thân chủ thuở nay, vì nào có việc kiện thưa, hoặc tại tòa trên Saigon, hoặc tại các nơi Tòa sơ lục tỉnh, mà muốn cho thầy trò tôi giúp việc cho như xưa nay, xin mời đến nơi ấy mà thương nghị. Sẽ đặng tiếp rước tử tế luôn luôn, bất kỳ ngày giờ nào.

Còn nhà riêng của tôi ở, thì nơi đường Roland Garros, số 39-41, gần chợ mới Bến-Thành.

Nay kính,
NGUYỄN-TẤN-THẠNH
Cựu Trưởng-tòa
1re Clere Me Dartiguenave

THỜI SỰ

CẦNTHƠ

LỄ NỮ-THÁNH "JEANNE d'ARC" NGÀY 11 MAI

Chương-trình cuộc chơi lễ Nữ-Thánh "Jeanne d'Arc" năm nay ở Cánthơ sắp như vầy:

Ngày thứ bảy 10 Mai 1924

6 giờ tối: Đốt 21 tiếng pháo-đại khai cuộc lễ.

9 giờ rưỡi: Hát bóng thí tại rạp Casino cho nhơn dân xem.

8 giờ: Chương cộ đèo, có nhạc tây, nhạc Tiều giúp vui.

8 giờ rưỡi: Hát bộ Annam nơi rạp cất ngay rạp hát Casino.

Ngày chúa nhựt 11 Mai 1924

6 giờ sớm mai: Đốt 21 tiếng pháo đại.

8 giờ: Làm lễ đọc kinh cầu nguyện tại Nhà-thờ Cánthơ.

9 giờ: Diễu binh (Đạo binh mã tà) trước Chiến-sĩ Trận-vong-đài.

9 giờ rưỡi: khai các cuộc chơi tại nhà tiệc nơi cầu tàu lục tỉnh: Thọc thùng nước, leo cây thoa mỡ bò, nhảy bao, táp bột, chạy đua, lội đua, v.v.

Người lớn chạy đua bề dài 200 thước:

Phần thưởng 1er 10$— Phần thưởng 2e 5$— Phần thưởng 3e 2$—

Con nít chạy đua bề dài 50 thước

Phần thưởng 1re 5$— Phần thưởng 2e 3$— Phần thưởng 3e 1$50—

Hát bộ Annam hàng ngày

6 giờ chiều: Đốt 21 tiếng pháo đại.

6 giờ rưỡi: Hát bóng giữa trời trước rạp hát Annam của Messner.

8 giờ rưỡi: Khi sự hát bội Annam.

Chiều thứ bảy, lúc chương cộ đèo đi đến chợ bị trời mưa một đám khá lớn, qua đến sau lúc 6 giờ sửa sạn hát bóng giữa trời, lại bị mưa một đám nữa làm phải dời vô Casino Leopold mà hát thì như đêm trước... Tuy 2 đêm chơi lễ bị trời mưa ướt-ác, nhưng mà mưa một lối rồi tạnh, và lại ngày chúa nhựt được trọn vẹn; nên các cuộc chơi cũng được vui-vẻ hết cả.

BÀ THÚY ĐỘI THẮNG TỪNG

Ngày thứ bảy 10 Mai, một tên từng (chệt nhỏ) Phước-kiến tắt chừng 16 tuổi ở tiệm [illegible] (Cánthơ) xuống sông tắm. Từng ta không biết lội, chưa ý muốn tập lội, đã phòng lúc đi về Tàu rồi tàu chìm mà lội vô bờ cho dễ, lúc tắm mang từng đã đến, bị Bà-Thúy bắt nên kêu lớn lập lụt ban đầu ở gần bờ ban nước tổng từng ra khơi, bụi chơi, chơi với, ruồi lại lúc đó chẳng ai thấy

biết làm cho từng trốt hụp 2,3 lần, rồi an lòng trầu xuống đáy sông... bết thở. Chừng trong tiệm hay mất lưng, chạy lẹo !!!

kiếm tờ mớ; kế sực nhớ lại từng đi tắm một mình... Ô, phải đó... y cái nầy xi

CÁO BẠCH

Kia nơi góc đường Thủy-Binh và Tổng-Đốc-Phương, Chợlớn là chỗ địa-vị lớn có một cảnh lầu chót vót, cao vời vợi, chắc ai xem thấy cũng hỏi thăm rằng lầu ấy để làm chi? Vậy tôi xin phân cho quí ông quí bà rõ:

Nghĩ vì nơi châu thành Sàigon-Chợlớn chẳng thiếu chi là khách-sạn, song chưa đủ cho quí-khách Lục-châu rộng nơi tạm nghỉ, nên tôi mới ngụ ý lập ra một cái nhà hàng, tầng dưới bán đủ các thứ rượu trên lầu hai tầng phòng ngủ hiệu là Tân-Long Lử-Quán.

Nếu nói rằng Tân-Long Lử-Quán phòng tịnh khiết, rộng rãi hẳn theo vệ sanh, cất theo kiểu Âu-châu thiệt là lời nói dịch xái; nào là giường mùng, mền, nệm đều là toà hảo, có hoy sai khiến, có canôn kêu kẻ tùy tùng.

Tầng chót lót gạch bằng thẳng có nơi quí khách hứng cảnh trời chiều.

Vậy xin Lục-Châu Quí-Vị niệm tình đồng bang, thừa lúc đến Chợlớn ghé đây tạm nghỉ thì tôi rất hâu tình thâm cảm.

Tân-Long Lử-Quán

312 RUE DES MARINS.—CHOLON

M. KHAU-PHUC, Proprietaire

HOTEL de CHOLON

Chambres meublees avec tout le Confort Moderne

ANGLE RUES DES MARINS ET TONG-DOC-PHUONG, CHOLON

Lời rao

Hãy hút thuốc hiệu con ngựa «DRAGON» là thuốc rất ngon, có mùi thơm tho và chẳng hề khô cổ.

Thuốc con ngựa làm tại xứ ALGER là thứ thuốc tốt, không pha lộn với thứ khác.

Bấy lâu nay người ta ưa hút nó hơn các hiệu khác, nhưng mà có một hai tỉnh trong Lục-Châu chưa dùng đến, cho nên tôi hết lòng muốn làm sao cho Quí-khách các nơi dùng thử thuốc con ngựa thì sẽ biết thuốc rất ngon.

Hễ dùng thuốc con ngựa thì có khi đặng một miếng giấy nhỏ trong bao thuốc 20 điếu thì mau đến hãng Bích-Tem, đường Bác-Lợi Quốc, Saigòn mà lãnh thưởng tùy theo món đồ đã chỉ rõ trong giấy ấy.

Xin Quí-Khách hãy kiếm mua thuốc con ngựa mà hút thì sẽ biết ngon và may đặng lãnh thưởng đồng hồ hay là nhiều gói thuốc vân vân.

AVIS

NE FUMEZ QUE LES CIGARETTES DRAGONS, ce ont les seules qui soient bonnes, agréables au goût et ne réchaut jamais la gorges.

Elles proviennent d'Alger. Pour leur fabrication on emploie que du tabac pur, sans melange avec d'autres matieres.

Depuis longtemps, on les préfère aux autres cigarettes, seulement il existe quelques provinces où elles ne sont pas encore très connues. Nous nous efforçons donc de faire tout notre possible qu'on sache que les seules cigarettes qui soient bonnes sont les cigarettes DRAGON.

Dans ce but nous avons fait introduire dans un certain nombre d'étuis de 20 cigarettes de petits papiers donnant droit à de fort jolies primes. Celui qui a la chance de trouver un de ces étuis n'a qu'à se présenter chez Bethelm & C. Quai de Bel. ique, Saigon pour obtenir l'objet y indiqué.

Hâtez-vous donc d'acheter des cigarettes DRAGON, vous constaterez qu'elles sont délicieuses et peut-être la chance vous favorise et vous aurez en même temps droit à une jolie montre ou un certain nombre de paquets de cigarettes et.

Thông báo cho Cô-Bót hay, rồi mướn người ta lặn mò thấy từng đem được lên bờ là 9 giờ tối.

Kẻ thì nói: vật thương đồng loại, tuổi tử bổ bi; người lại rằng: chết một con nhôn một mũi.

Ở BỨC QUÁ!

Tên Lê-văn-Nhuận lục lộ ở nơi đường số 3 châu-thành Cầnthơ nhà ở về làng Thới-bình có đi cờ bạc: ngày 2 Mai rồi vợ y là Tống-thị-Lâm cọ an cắp 12$ của y mới lãnh tiền lương đem về mà cờ bạc thua cháo, rồi bỏ Nhuận mà trốn mất.

Thương thay cho tên Nhuận làm trốt tháng được 12$ để mà đóng giấy thuế thân và còn dư bấy nhiêu vợ chồng độ nhựt mà làm tháng tới, ngờ đâu vợ nhà chẳng nghĩ lại ăn cắp mà cờ bạc rồi trốn.

Đờn bà hư!

ĂN TRỘM CHÉM TÀI GIÁ

Đêm 3 Mai rồi, có gian nhân đến viếng nhà sáu Tài ở làng Thới-bình. Đang khi canh vắng nghe la ăn trộm, ăn trộm, mấy tiếng vang vậy, làm cho bà con giựt mình thức vậy chạy đến mới tỏ là ăn trộm xét tài gia nơi chái vai một vịt rất sâu. Nghe ra thì tên sáu Tài dở nhà mà cất lại, nên cất riêng ra một cái trại mà để đồ, đêm đó Tài thì ngủ nơi cái chòng ở ngoài, đang khi đức mình thức giấc lại thấy gian nhân bò vô trong trại, Tài tưởng là con chó lên mình nó đến mà ăn vụng, Tài bèn xé lên cầm tâm vạt xuống nom theo, mà gian nhân cùng không hay, Tài bèn đá trung bui ba cây, gian nhân oán chạy. Lúc bây giờ Tài mới biết là ăn trộm nên nhảy chụp bắt, hai đàng nín kéo nhau, còn Tài thì quyết bắt sống cho được, gian nhân tùng thế lấy dao chém nơi chái vai của Tài một đường rất sâu mà chạy. Rạng ngày thân gia đến làng khai rằng đang lúc chống cự cùng nhau có biết rõ tên gian ấy là tên Bường. Làng bèn đòi tên Bường tra hỏi làm tờ phân giải xuống tòa — giam.

GARAGE

TRẦN-ĐẮT-NGHĨA

Cantho — *Cochinchine*

SỬA CÁC THỨ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, vân vân.

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Có trữ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiện *Singer* và xe kéo mới.

Dầu nhớt, dầu săng. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy vân vân.

Lãnh làm sường nhà và hàng rào sắt.

Tại hàng có sắm xe hơi để cho mướn đi chơi, cùng bao đi xa. Giá định nói luôn luôn.

Xưởng thợ mộc chạm và cẩn

Sáng tạo năm 1900

M. Michel Nguyễn-hiệp-Hòa

Xưởng chánh lại Laithiêu (Thủdầumột) quai E. Outrey

TIỆM NGÀNH:

1° — Tại Mytho đường mé sông, nơi hữu tàu và xe hơi

2° — Tại Cantho, đường mé sông, ngay cầu tàu cũ Khách-trú

3° — Tại Travinh, đường cái, căn phố ở ngay nửa Tòa-Bố

Xưởng nầy có đóng sắm đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng đều dùng toàn cây danh mộc như: Trắc, Cẩm-Lai và Gõ; tôn chế theo kiểu kiểm thời, thợ làm thật tinh xảo không hề giả dối. Bấy lâu danh tiếng được chư quí vị hảo gia khen ngợi. Nhơn muốn tiện đường cho quí khách nên Xưởng tôi đã lập chánh tại Mytho, Cantho và Travinh để trữ bán đủ các món của xưởng tôi làm ra; lại cũng có giường đồng, giường sắc, tủ sắc, Đồ đồng như: Lư, chơn đèn, mâm, lục-bình, nhiều hạng, đồng chế rất đúng. Đồ chạm và tiện như: Chơn đèn, khay, kỷ, đài, biển 1 lẫn, tranh thờ, v...v...

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặc theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Ai muốn làm giàu

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái đơn của Công ty *PANAMA*, có rút số để hườn lại (*Obligation Panama à lots*). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được.)

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái đơn mà riêng mình được quyền sở hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái đơn trúng số về lô nào thì mình đặng lãnh nguyên số tiền lô ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì hườn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, cộng chung mấy lô trúng được cả thảy là 3 triệu quan.

Như vậy mua Trái-đơn thế nào sủng, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY:

130 lô	500.000	quan	260 lô	5.000 quan
130 lô	250.000	—	1.320 lô	2.000 —
260 lô	100.000	—	13.200	1.000 —
260 lô	10.000	—	1.700.900 trái đơn hườn lại làm	400 —

Người có trái đơn được dự cuộc rút số mãi cho đến khi số trái đơn rút ra thì thôi.

Các lô được lãnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái bản kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Còn số kê trong bản ấy đúng với cái trái đơn để tại nhà Ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn không có đến gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère Marseille France

R. C. MARSEILLE 6576.

TAILLEUR — CORDONNERIE — CHAPELLERIE — GRAVURE

AU CHIC TONKINOIS

LÊ-TIẾN-CHỨC

Saigon, 59, Rue Catinat, Saigon

Kính cùng quí-vị lục-châu đặng rõ: Tôi mới lập tại Saigon, đường Catinat số 59 một nhà nghề chuyên làm các việc: THỢ-MAY, làm NÓN bằng NUT-VE tẩm nhựa, CAO-SU «CASQUE EN LIEGE CAOUTCHOUTÉ,» đóng GIÀY TÂY và khắc CON DẤU đồng chạm MỘC-BÀN da CẨM-THẠCH để mà. Bán đủ các kiểu NÓN FEUTRES thiết ngộ và các thứ GIÀY BA ĐÀ LÁNG và GIÉP DA LÁNG.

Tiệm tôi có nhiều thợ may khéo, và nhiều kiểu hàng như là: GABARDINES LAINAGES, SERGES, DRAPERIES, FLANELLES, TUSSORS, vân vân.

QUÍ VỊ muốn đặt kiểu gì xin cứ gởi cho tôi một bộ đồ cũ tôi xin hết lòng làm cho vừa ý và tính giá tiền thiệt hạ và gởi đi theo cách lãnh hóa giao ngân. NÓN của tôi làm bằng NUT-VE tẩm nhựa CAO-SU kiểu y hệt NÓN ANGLAIS đội rất nhẹ và không khi nào sâu mọt như là NÓN CÂY-MÓP. GIÀY TÂY đóng toàn bằng các thứ DA hèn tây hết, muốn kiểu nào cũng được. Khắc CON DẤU và chạm MỘC-BÀN đã thiệt tinh xảo.

BÁN LẺ, BÁN SỈ có giá riêng thiệt rẻ xin QUÍ VỊ chiếu cố tôi rất cám ơn. Xin gởi MANDAT trước phân nửa.

LÊ-TIẾN-CHỨC — Kính cẩn

BỞI SAO MÀ TÔI HƯ?

Tác giả: TRẦN-TỬ-TUẤN

(tiếp theo)

Vừa nghe giọt lời của mấy người ấy nói, hồn bất phụ thể, máu sơ lộn lên [illegible] nghe rần rần 2 bên tai tôi nghe tiếng ồ-ồ; tợ hồ như bị ai đánh rớn ốc chết tai, cặp mắt tôi đã lờ, tôi không còn thấy chi cả, 2 chân vai bải hoải bàn tang đến nỗi; hơi nghẹn, ngực tức, dường như bị đâm chân, tứ chi rũ liệt rang phả tê mê, chẳng còn [illegible] dư tư: đặng mà cử động nữa. Tôi bèn [illegible] xuống đất, hơi thở đã yếu, sắc mặt xanh lè [illegible] thảm lạnh [illegible]. Mấy người trong nhà sợ tôi phải chết, tựu lại đỡ lên, kẻ hơ, người quạt. Giây lâu tôi tỉnh lại lần lần, mồ hôi ra ướt cả quần áo; tôi bèn gượng chống tay ngồi dậy, khóc than thảm thiết, tư tưởng như thác tôi đã lọt xuống giếng sâu, tư-bề đá vượng, chẳng có một ai biết đùm cái khổ-cảnh của tôi tạo ngộ ngày nay, đặng thăng tin cho cha mẹ tôi rõ. Tôi dợm đứng vậy, mông chạy thẳng ra sân, dậng có tiêm dương thoát nạn, nhưng bị mấy người ấy cứ theo cảng trở hoài phần lại xứ lạ, đường ngõ không thông, thân tôi có thể, khó sức cự dương, chỉ lấy tiếng khóc than, phân phiền cái số phận tương lai của tôi phải cam chịu; đoạn tính việc cầu may, nấn-ni bà chủ nhà làm phước cho tôi về cùng cha mẹ tôi. Bà chủ nhà làm thinh, kiếm lời dụ-dỗ tôi mà rằng: ở đây tử-tế, nếu để dạy mà tư cùng thương hơn mà của con ở chả nữa; chớ đừng cượng lý khóc la, mà tư để cho Tây vô bắt, rồi nó đem bỏ nhà thương mà chết bây giờ.

Tôi đã sẵn lòng sợ, nay bà chủ nhà lại kiếm đều bàm dọa, càng thêm kinh hãi vô-cùng, mất cả cái hi vọng, chẳng còn biết tính kế chi, đặng mà dào tẩu cho khỏi cái khám đường uế-trược ấy. — Từ đây đã đành ly-biệt, cam thất niềm thân tính mộ khan, cống công lâu nay giữ cho tuyết trong gia sách; bởi cơn lầm lạc mà để cho đóa trà mi phải lọt rả kẻ rào, sớm tối đây, chẳng khỏi bướm ong đánh đổ.

Tôi càng nghĩ càng đau, hết tức tới tủi, than thân trách phận, oán giận Hóa nhi, sao khéo khiến cho số mạng tôi sớm nếm mùi cay đắng. Tôi khóc kể cả ngày, rất nên thê thảm; mấy người trong nhà hăm dọa hết lời rồi lại khuyên lơn, hơn 2, 3 ngày, thiệt tôi phải chịu phép; thân đành theo dao Bạch-mi, đem cả và hồn xác chôn nơi khó hải. Mấy đêm đầu, khi vắng vẻ tôi nhớ nhớ cha mẹ tôi nết sức, than khóc một mình, ngồi nghĩ lại giận chị biện quá ác, khóc rồi lại rủa; đêm nào cũng thức đủ năm canh. Đây tôi mới biết: cá không ăn muối cá ương, con quân rủ quến cũng phương sát-nhơn.

Bà chủ nhà thấy tôi thọ phép, bèn sửa soạn chải gỡ, cạo lông mặt, sửa chơn mày, nhổ tóc mai đánh răng, khó phấn; cho thay quần lãnh áo hàng, đeo kiểu deo chuỗi, mang khuyên mang giày lại dạy lời [illegible] khách, dận cách đài [illegible], nhứt nhứt trong ngoài nhơ-nhuốt, chon lo kẻ răng, đều chỉ rành rẽ lắm. Bà con nhà [illegible] thấy tôi có đủ sắc tài, lại thông chữ nghĩa, nên thương tôi hơn mấy chị kia. Tôi ở đó đặng hai tháng ngoài, khách [illegible] tới nượp nượp; tôi nghe tiếng ba gọi bà chủ nhà là gì lớn, sau tôi mới rõ ấy chính là ái tư N..., nguyên chủ Thiên-Ba-Lâu đời nay ở Sàigòn xin chả lắm với Thiên-Ba-Lâu của Dương gia ở đời Bà-Tổng; bên Trung-quốc.

Má-tư không để cho tôi rước khách hễ ai hỏi tôi thì má tư nói rằng con gái ốt. Tôi cũng mắng thầm, tưởng rằng má-tư thiết lòng thương tôi, coi tôi như hoa tư vật quí, nên sẵn ý ngăn ngừa, chẳng dách để cho họn bướm ong luyện vành nhơ nhuy, như các đóa hoa đã hãm dập rồi kia; có nhờ phước muộn của tổ-tông, mà má-tư nuôi tôi làm dưỡng nữ, đặng ra tay cứu độ cho khỏi chốn trầm luân. Nếu quả đặng vậy thì may biết mấy; tỷ như cái bông kia đã bị đạp xuống chốn bùng lầy, tuy bị lem lấm bề ngoài, chớ nội thân cũng còn thanh bạch, đặng tránh khỏi trăm ngàn mũi kim độc của bầy bướm ong châm-chích, dấu miệng thế chẳng tin mà đem lòng dị nghị thì tôi nguyện cho cao xanh chứng chiếu mà thôi.

Còn nữa

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BẰNG KHEN
DIPLOME DE MERITE- EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1922
Cordonnerie – Chapellerie – Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYÊN CHÍ HÒA

83 — Rue Catinat — *Saigon*

Kính cùng QUI-VỊ đặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LÀM NÓN theo kiểu ÂU CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng CÂY-MÓP thiệt nhẹ, lợp NỈ XÁM, BỐ TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHẮC CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐÁ CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ ở LỤC-TỈNH thiệt nhiều. Đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi làm thiệt kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HỘP DA LÁNG GIÉP DA LÁNG VÀ NHUNG đủ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUẠI-NHUNG QUÝ VỊ xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN SỈ riêng thiệt rẻ xin chư tôn chiếu cố cho việc buôn bán của bổn-BẰNG ta được thạnh lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cám ơn.

NGUYEN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Sách hữu ích nên mua mà xem

Nhứt là mấy ông Hương-chức đang giúp việc quan và mấy ông Điền-Chủ nên mua để dành trong nhà rất nên hữu-dụng trong cơn có việc.

Gẫm người đời một năm cho đến tối sao cho khỏi việc rầy việc kia. Ấy tự nhiên ai tránh cho khỏi.

1° Vậy muốn biết Phận sự Hương chức phải phòng ra quan Biện-lý ra thế nào? Thì mua "TUẦN-THA-PHÁP-LỆ" của ông Võ-văn-Thơm, giá là.....2$00

2° Muốn rõ Thể-cách Sanh-tử hôn-thú và Bộ-đời, nên mua cuốn "SANH TỬ HÔN-THÚ" của ông Võ-văn-Thơm, mới in rồi, giá là.....2$00

3 Muốn rõ việc kiện thưa đến Tòa cùng nết thầy những người làm dân nhà nước ra thế nào, nên mua quyển "TỤNG-TỤNG THỂ-LỆ" của ông Võ-văn-Thơm dịch ra chữ Quốc âm rành rẽ, giá.....1$40

4° Muốn biết phận-sự Hương-chức có quyền Giao-trác và thi hành án trong vụ kiện hộ của người Bổn-quốc, như Trưởng Tòa nên mua cuốn "THỨC-KIỆU-MỚI" của ông Dương-văn-Mẹn giá là.....3$00

5° Muốn thạo về việc làng thì nhận giấy tờ Sắm và cỡ điền-thổ ghe cộ trâu bò. Chia gia-tài. Cho vay đặt nợ. Cầu chứng. Con niêm. Khẩn và mua đất-giá đất Nhà-nước. Mướn họa-đồ đo đất; nên mua cuốn sách "SÁCH THƯỜNG DỤNG" của M. Trần-Kim, giá là..... 2$00

6 Lúc rảnh rang nên coi cuốn tuồng "KIM THẠCH KỲ DUYÊN" của ông Bùi-quang-Nghĩa kêu là ông Thủ-khoa Nghĩa, ấy là một án văn-chương rất đúng đắng và mấy chữ nào khó đều có giải nghĩa rõ ràng dưới mỗi trương, giá mỗi cuốn là.....0$80.

Sáu thứ sách nói trên đây, như Quí-vị có mua xin phụ thêm 0$21 là tiền gởi mỗi quyển.

Có trữ bán tại Nhà-in Hậu giang Cầnthơ.

Xin viết thơ và mandat cho M. Đỗ-văn-Y Quản-lý Ấn-quán An-hà CANTHO.

Giới thiệu sách mới

Nhà Ấn-Quán Hậu-Giang Cầnthơ mới xuất bản một quyển sách tựa là: *Aventures tragi-comiques d'un plaideur annamite* » Tác-giả là quan Trạng-sư ALBERT VIVIÉS. Sách làm bằng chữ Pháp và có dịch ra Quốc-ngữ.

Sách nầy tốt lắm vì về luật pháp nhưng [illegible] theo lối tiểu-thuyết, cũng [illegible] có bổi bổ lạc như trong các tiểu thuyết khác vậy. Bởi cho nên sách tuy là sách khoa-học mà đọc không biết chán, càng đọc càng vui muốn coi tới hoài cho biết lúc kết cuộc ra làm sao. Làm văn mà bày bố như thế cũng thiệt là khéo. Vậy bổn quán xin giới thiệu sách nầy cho chư khán quan. Và sách gồm nửa phần chữ Tây nửa phần chữ quốc ngữ thì có thể bổ ích cho những người muốn học thêm chữ Pháp.

Sách có trữ bán tại nhà Ấn-Quán Hậu-Giang Cầnthơ.

Giá mỗi cuốn 0$40

Đại-đồng Thương-xá

Kính cáo đồng bang

Tiệm tôi ở đường kinh lấp Boulevard Saintenoy (Cầnthơ) có bán và lãnh làm các thứ bông đúc bằng ciment đủ kiểu như là: chơn dung người ta, lên cốt phát, hình đao, các thứ bông để gắn nhà cửa, đỉnh, miễu, mả. Bồn thả cá và chậu trồng cây vân.....vân...

Tiệm tôi sẵng có thợ khéo, có bằng cấp tài năng về nghề nầy, chư quí vị muốn đặt làm kiểu chi, tiệm tôi có thể làm theo được cả. Tiệm tôi lại có lãnh may đồ tây và đồ annam đủ kiểu, thợ may là người Bắc. Người thợ đứng cắt kêu trước có may tại hiệu Đồng-Nhân ở đường Catinat là một hiệu may có tiếng ở Saigon. Xưởng làm đồ ciment ở ngang kho nhà Nước ateliers en face des Travaux Publics.

Đại-Đồng-Thương-Xá
Đường kinh lấp Boulevard Saitenoy
Cantho,
Kính cáo

Sách mới xuất bản

Mới đây quan Tri-phủ Ninh-giang Bắckỳ là ông Bùi-thiện-Cơ mới xuất bản bộ "KIM-VÂN-KIỀU chú thích" Những bộ Kim-Vân-Kiều xuất bản lâu nay hồng chưa có bộ nào giải nghĩa rõ ràng và tường-tất như bộ nầy. Quan Phạm-văn-Tụy Tổng-Đốc Nam-Định duyệt bộ sách nầy có phê rằng: Vừa đây tiếp Ông Bùi-thiện-Cơ tri phủ Lạng Giang gởi duyệt bộ Kim-Vân-Kiều chú giải là thứ mà ông cụ Đồ Bùi-Khánh Diễn soạn tập từ khi còn ở tại Bổn-Văn-Nhật-Báo, nghiên cứu hết nội kinh ngoại truyện, không bỏ sót một điển nào suất sức ép nguyên chữ nho, chú-thích, dùng bằng quốc ngữ, tính hà mười năm bút tàm mỏ bói, mực chan nước mắt, đến nay tính là mới thành bộ sách có giá-trị đáng công truyền.

Và trong sách nầy những điển-tích chép bằng chữ nho, người nào muốn bọ thêm chữ Hán coi thiệt có ích. Ai là người hiếu văn nôm tường cũng nên sắm một bộ Kim-Vân-Kiều chú thích nầy để vào thư phòng.

Có bán tại nhà Ấn-quán Hậu Giang.

Giá mỗi cuốn 0$70

Có bán
Vỏ xe thượng hạng

Giá bán mới sửa lại cho những vỏ và ruột xe kéo và xe máy

HIỆU Bergougnan
thứ thượng hạng

Vỏ xe kéo mỗi cái, giá là	6$ 50
Ruột xe kéo mỗi cái giá là	2, 25
Vỏ xe máy mỗi cái giá là	2, 20
Ruột xe máy mỗi cái giá là	1, 20

Có trữ bán tại:

Garage	Trần-đắt-Nghĩa	Cầnthơ
Tiệm	Trần-Frères	Rạchgiá
»	A. Cianna	Biênhòa
»	E. Peysson	Pnom-Penh

Hãng chánh cho Namkỳ và Cao-man L. DESMAROQUOY et Cie — 61 đường Pellerin ở Saigon.

Sách mới lại

Grammaire C. Augé Cours Préparatoire ..... 0$50
Grammaire C. Augé Cours Elementaire 0.60
Grammaire C. Augé Cours Moyen 0.80
..... id ..... Cours Superieur 0.90
Memento de poche 1.00
Dictionnaire Larousse classique 3.00
Dictionnaire Armand colin ... 4.50
Petit Larousse illustré 3.80
Géographie Foncin Cours Préparatoire 0.50
Géographie Foncin Cours Elémentaire 0.70
Géographie Foncin Cours Moyen 1.00
Arith. Leyssenne Cours Elémentaire 0.50
..... id .... (Livre du maître) 1.00
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Préparatoire 0.60
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Elémentaire 0.75
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours 2e degré 0.85
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours. Moyen 1er degré 1.00
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Moyen Certificat d'Etudes 1.10
Cartes de la Cochinchine cartonné 3.00

Có trữ bán tại nhà In Hậu-giang, ai mua nhiều về bán lại sẽ tìm huê hồng.

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CẨN HIỆU
Nguyên-long-Thao
TẠI CHỢ LAITHIEU (ĐƯỜNG COLONIALE)

Sáng tạo gần 10 năm rồi, tùng thạo nhiều kiểu khéo léo.

Có đồng sáng và bàn đủ các thứ bàn ăn: vuông, vòng, tròn vuông khéo lắm. Tủ áo hoặc trơn có kiểu sơn một, 2 mặt, tủ thờ trơn cẩn, tủ để sách và để rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cẩng bàn salon trọn bộ. Ghế trường kỷ, ghế ngồi nhiều kiểu. Vàng gỗ một tấm kiểu chương ngựa thương, chương tiện hoặc chương voi dội. Kiểu đóng sơn mài và cẩn. Khay, nộp chương đèn, dài kỷ.

Những mon kể trên đây đều toàn cây danh mộc; Trắc, gỗ, camiai mà đóng chế kiểu kim thời.

Kính mời quí ông quí bà muốn mua cây là đặt mon chi thì tôi sẵng lòng làm theo vừa ý. Trại tôi cũng có lãnh làm bao làm thành vọng cầu chạm sơn thếp

Nguyễn-long-Thao
Chủ nhơn kính cáo

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

"LỐI BƯỚC PHONG TÌNH" quyển thứ tư mới in rồi, có bán tại nhà: "AN-HÀ ẤN-QUÁN CANTHO".

Quyển nầy là quyển chót xin chư khán quan mua xem cho toàn bộn.

Dầu Từ Bi

MẤY NHÀ CÓ CON NÊN LƯU Ý

Dầu Từ Bi chủ trị các chứng kinh phong, tê thấp, phong nổi có vẻ cùng mình, các thứ ghẻ, trặc tay, trặc chơn, nhứt mỏi rêm cả mình, hễ dùng Dầu Từ Bi thì quả thấy công hiệu, còn mấy nhà có con nít nhỏ thì nên mua để dành khi nó ho, nóng, đau bụng, hoặc tỳ vị yếu ăn bú không tiêu, sanh chứng đau bụng, no hơi, hoặc có ghẻ ngứa, ghẻ phỏng, phỏng lửa, thái lỗ tai mọc mục lẹo, các chứng bịnh nầy hễ dùng dầu Từ Bi mà tự trị thì mau lành bịnh lắm, hoặc uống, hoặc thoa cũng đặng

Thiệt rất thần hiệu mỗi ve có chỉ cách dùng, Giá bán mỗi ve nhỏ 0$30, mỗi ve lớn 0$70 (ve lớn dầu nhiều bằng ba ve nhỏ).

Có trữ bán tại tiệm chụp hình mới "Photo-Nouvelle" ở ngan chợ Cantho.

Xin nhớ: khi đi thăm bà con, không có cái gì quí hơn là đem cho cháu vài ve dầu Từ Bi, ấy là đem sự mạnh giỏi cho chúng nó.

Chủ nhơn: Giang-hưng-Nhượng
Rue du Marché (Cantho)

Bán

1 cái xe hơi HUDSON, 6 máy, 7 chỗ ngồi còn mới tinh bảo.

1 cái xe hơi BUICK, 6 máy; 7 chỗ ngồi, còn tốt, giá là 1.200$00.

Ai muốn mua do nơi hãng:
Garage T. D. NGHĨA = CANTHO-VILLE

Các nhà buôn nên mua

Tại nhà in Hậu giang có bán từng bản biên các cách thức gởi thơ từ và gởi hàng hóa, (Tarifs d'affranchissemen des correspondances) hoặc phải dán bao nhiêu cò, hoặc phải gởi cách thế nào cho trúng theo luật lệ nhà thơ. Mỗi tấm bán 0$.25 phụ thêm 0.$10 tiền gởi

Vị nào muốn mua xin viết thơ cho M. ĐỖ-VĂN-Y Tổng-lý ấn-quán An hà Cầnthơ

Lời rao

Xe máy mới từ 65.$00 đến 130.$00 xe Peugeot bán y giá bán lớn Sàigon. Có bán đủ đồ phụ tùng xe máy, khăn đen thiệt tốt, giày bác, giày hàm ếch kiểu nay hàn tàu, hàn bắc, đèn tây nhiều kiểu. Pháo tây làm thật giống, quí ông ở xa muốn biết giá hàn, xin hỏi mục lục «Prix courant». Bổn hiệu sẵng lòng gởi cho không.

Trương-văn-Hanh
(Gần Tòa bố) *Sadec*

Lời Rao

Muốn bán một chiếc tàu hơi (Cano automobile) một máy mà hiệu PEUGEOT chạy một giờ chừng 15 km ít hao dầu, vỏ bằng kẽm có mui, máy còn tốt, và chắc chắn, khỏi sửa chi hết: Giá rẻ.

Do NƠI AN-HÀ-BÁO mà thương nghị.

An-Phong

Bijouterie soieries de Chine et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quí khách đặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, những là vân xuyến lãnh nhiều, cùng là bông vườn, nhuộm đen diệu láng thật tốt, không sợ hà tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chàm tốt, nếu các nơi khác đồ cẩm châu, hoa tự các, cùng xa lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hàn đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, hàng không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá: tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quí khách muốn mua vật chi dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi đó lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi *contre remboursement*.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cầnbạch

Hai thứ thuốc hay

Thuốc «TUẦN-THÁNG CHỈ KHÁI HOÀN» là một thứ thuốc vị hồi ôn-hòa chẳng luận già trẻ, đàn bà dân-bà mới ho, hoặc ho lâu, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sân hậu, dùng nó trong vài ngày thì thấy giảm liền. Chẳng biết bao nhiêu người đã dùng rồi, đều gởi thơ đến khen ngợi chẳng cùng. Cách dùng thì khi mua thuốc sẽ có gởi toa cho cứ do theo đó

Giá bán hộp nhỏ 5 miếng.....0.30
Hộp lớn 10 miếng.....0.50

Thuốc «TUẦN LÝ NGHĨA» cứu bịnh mê Thuốc dùng toàn sửa cọp mà luyện chế ra. Lâm người mà đã kên năm sáu tháng mà khi dùng trong tuần lễ thì thấy sáng như thường. Thuốc nhỏ vào đã ngứa và mát lắm. Cách dùng đã biên vào trong toa, khi mua sẽ gởi theo với thuốc.

Giá bán: Một ve....0$40

Xin ráng coi chừng thuốc giả—cứ đề thơ cho M. *Trần-đắc-Nghĩa* Quản-sự Ấn quán An-Hà Cầnthơ thời thuốc gởi lại

Bụt nhà không thiêng

Ấy là lời ông Phạm-Quỳnh đi tây vào nhà hàng langsa thấy trân trọng nước mắm Phúquốc nên tỏ trong Nam Phong số 65 Novembre 1922.

Vậy nên tôi để ý mà lập sở muối cá cơm, làm nước mắm tại Phúquốc đem về trữ bán thường thường tại nhà tôi ở châu thành Cầnthơ.

Hiện nay tôi có ĐỦ HẠNG NƯỚC MẮM NÊM, MẮM MỰC, VÀ CÁC THỨ KHÔ BIỂN VÀ TÔI CÓ THỨ NƯỚC MẮM NHỈ NGÔN NHỨT, đã dùng trong đám tiệc rất tốt xin quí ông quí bà dùng đến thì rõ.

Ngài nào ở tại châu thành, có cần dùng thì tôi sẽ đem đến nhà và tôi hứa chắc là nước mắm của tôi thiệt ngon thiệt tốt, nếu có hư trở thì tôi đổi lại cho.

Xin quí ông quí bà chiếu cố giúp đồng bang bán đồ nội hóa đặng bền vững lâu dài.

Hiệu: ĐÌNH-HƯƠNG
Nhà bán đồ nội hóa Hàtiên Phúquốc Nguyễn-như-Bích ở đường Cái-khế ngang sở nhà đèn Cầnthơ.

Sách mới lại

Kim vân Kiều giải nghĩa mỗi cuốn	0$35
Nhị độ Mai	0.40
Gia phổ	0.40
Một rằng nhà trò	0.10
Về Saigon	0.10
Về mấy bay	0.10
Cung oán	0.15

Kim-Vân-Kiều, Cung-Oán, Kim-Thạch kỳ-duyên là những sách rất có tiếng xưa nay, văn-chương tuyệt-bút, tình tứ thâm trầm, tác giả là những tay trứ-danh trong văn giới nước ta. Những người ham đọc sách nên mua mà xem Ấy là thứ sách vừa có ích về đường văn-chương vừa có ích về đường đạo đức.

Ai muốn mua xin gởi thơ đến cho:
" ẤN-QUÁN AN-HÀ CANTHƠ "

Giá rẻ !!! Giá rẻ !!!

KÍNH CÙNG QUÍ-VỊ RÕ:

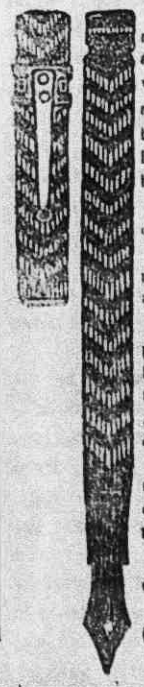

Bổn-hiệu mới tiếp đặng một kỳ viết kẹp theo túi áo "Porte plume à réservoir" à remplissage automatique, có agrafe bằng métal nickelé đẹp lắm, không thua gì các hiệu khác.

Giá định bán rẻ, mỗi cây.....0$60

Ai mua nhiều về bán lại [illegible] cây, giá chắc là [illegible] 5$00

Thứ viết nầy không phải xấu mà bán rẻ, ông là viết của các [illegible] lại khó qua, nếu xin gởi kỳ càng thì cũng đồng tàu đặng.

Kỳ nầy lại không [illegible] nhiều; như Quí Vị cần dùng viết thơ [illegible] mua mau mau kẻo hết.

Xin đề thơ và mandat cho:
M. ĐỖ-VĂN-Y
Quản-lý Ấn-Quán An-hà
Cầnthơ.

Le Gérant: ĐỖ-VĂN-Y
Certifié l'insertion ci-contre
Le Gérant

Cầnthơ, le [illegible]
Pour légalisation de la signature de M. Đỗ-văn-Y
Le Président du Tribunal de Commerce
[illegible]

CANTHO — IMPRIMERIE DU L'OUEST
Certifié l'insertion conforme
L'Imprimeur